

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

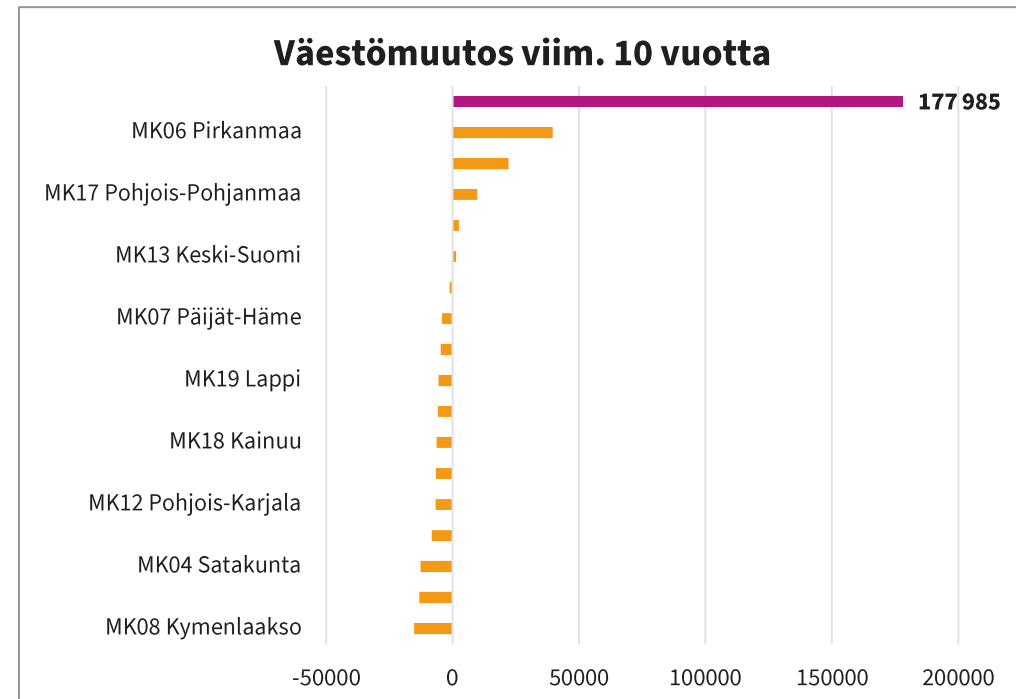
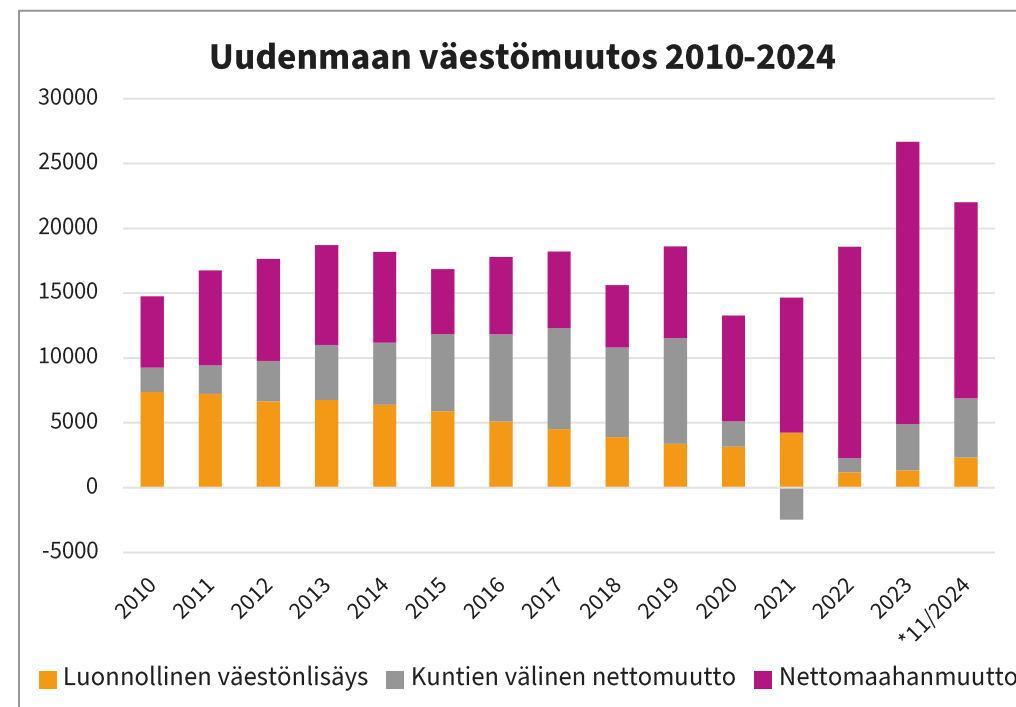
Uudenmaan tilanne- ja kehityskuva 2024-2025

Johannes Herala

23.1.2025

1. Väestökehitys (1/5)

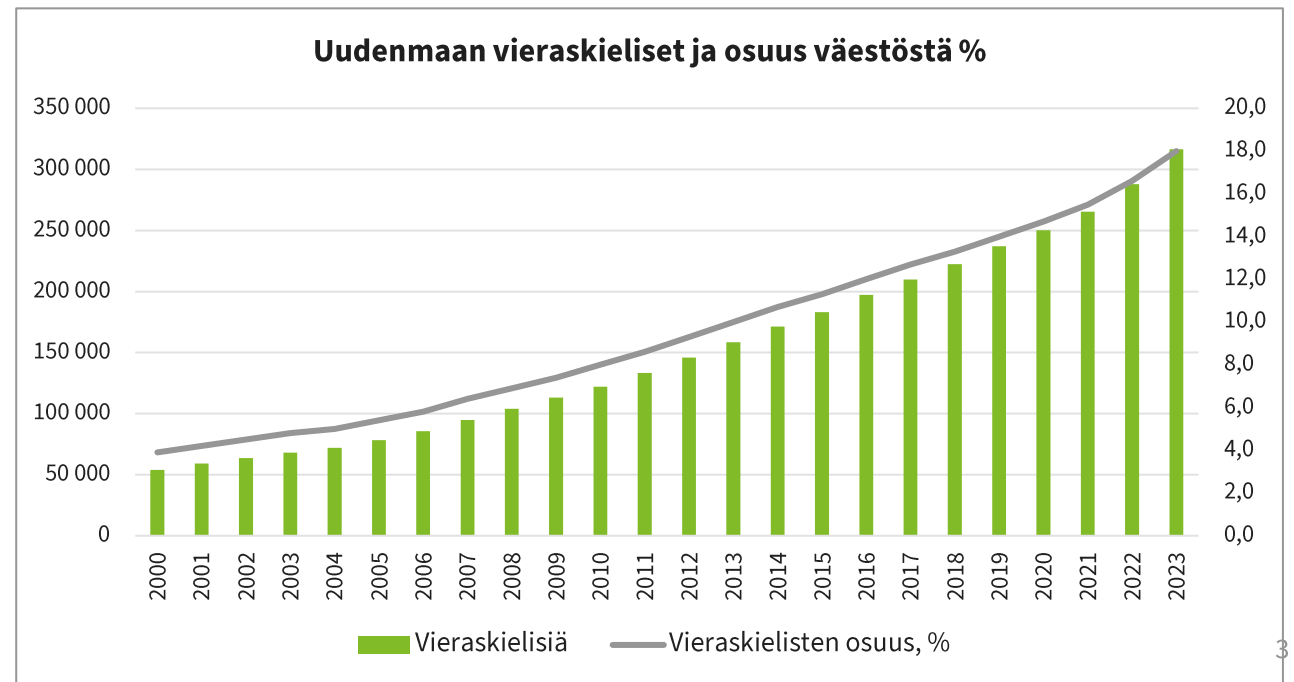
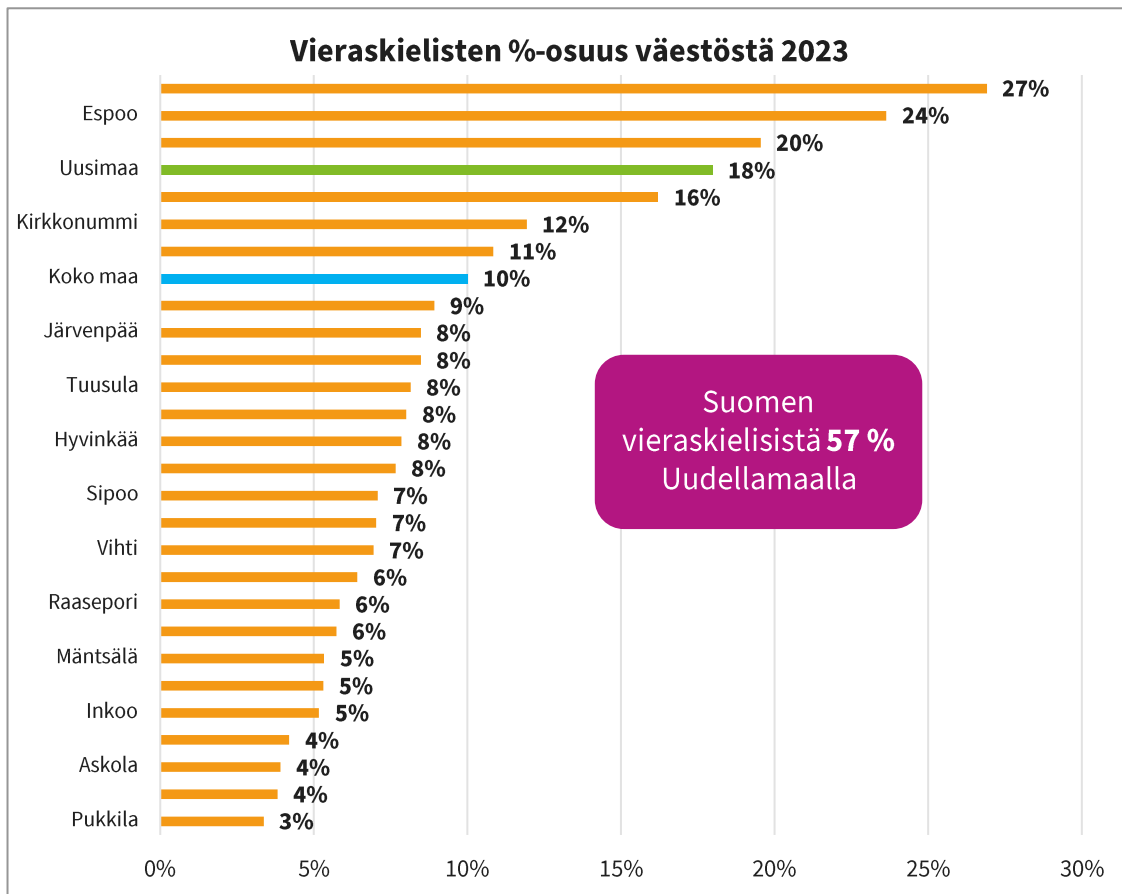
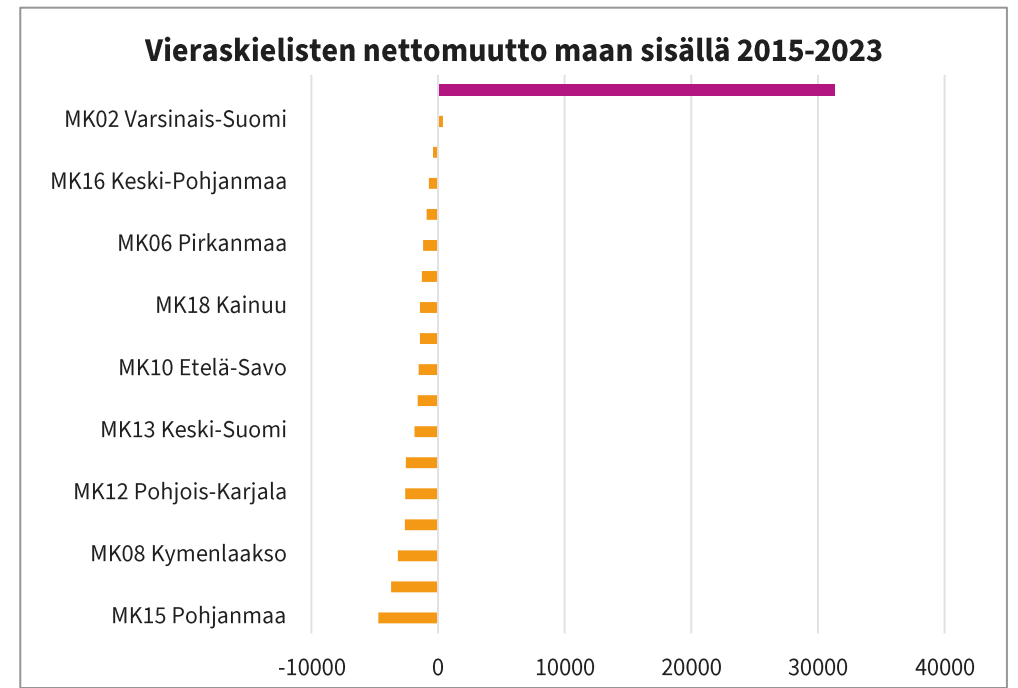
- **Edelliset kaksi vuotta Uudenmaan väestönkasvu nopeampaa kuin koskaan aikaisemmin**
  - Vuonna 2023 kaikkien aikojen kasvuennätys
  - Kasvu ollut jo pitkään selvästi muuta maata nopeampaa sekä määrällisesti että suhteellisesti
- **Nettomaahanmuutto edelleen suurta**
  - Vuonna 2023 lähes 22 000 hlö, viime vuoden marraskuuhun mennessä jo yli 15 000 henkilöä
  - Ukrainan kansalaisten osuus nettomaahanmuutosta tammi-marraskuussa 2024 16 %
- **Maan sisäinen nettomuutto palautunut 2010-luvun kasvu-uralle**
- **Luonnollinen väestönlisäys edelleen alhaista, mutta viime vuonna määrä kaksikertaistui vrt. 2022-2023**

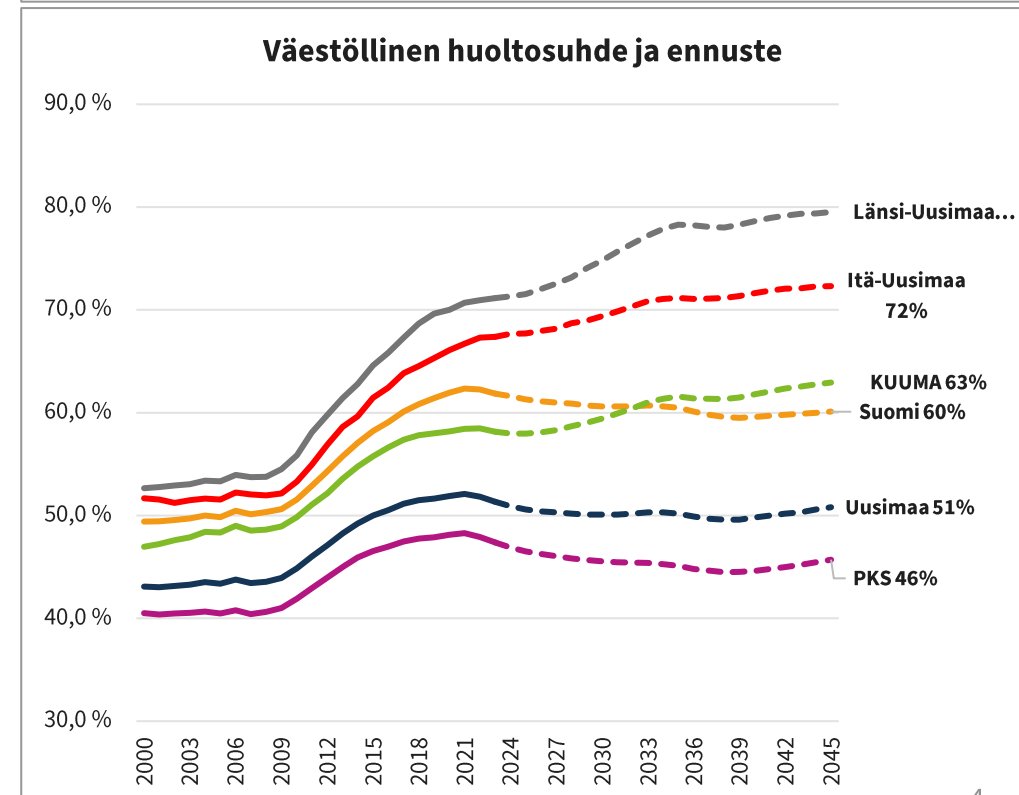
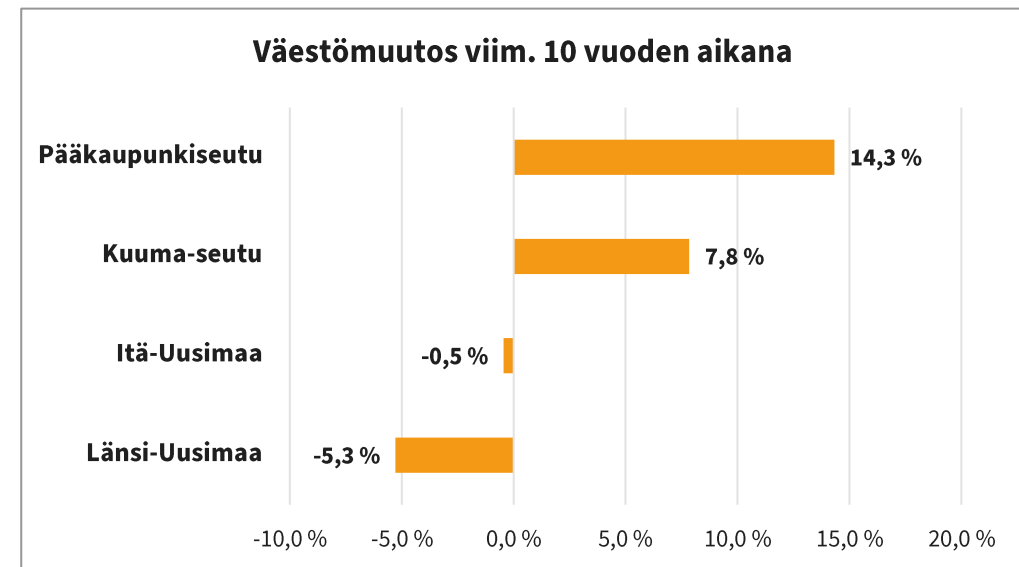
1. Väestökehitys (2/5)

- Vieraskielisten määrä kasvaa edelleen voimakkaasti
- Uusimaa Suomen ainoa maakunta, joka saa merkittävää maan sisäistä muuttovoittoa vieraskielisistä henkilöistä

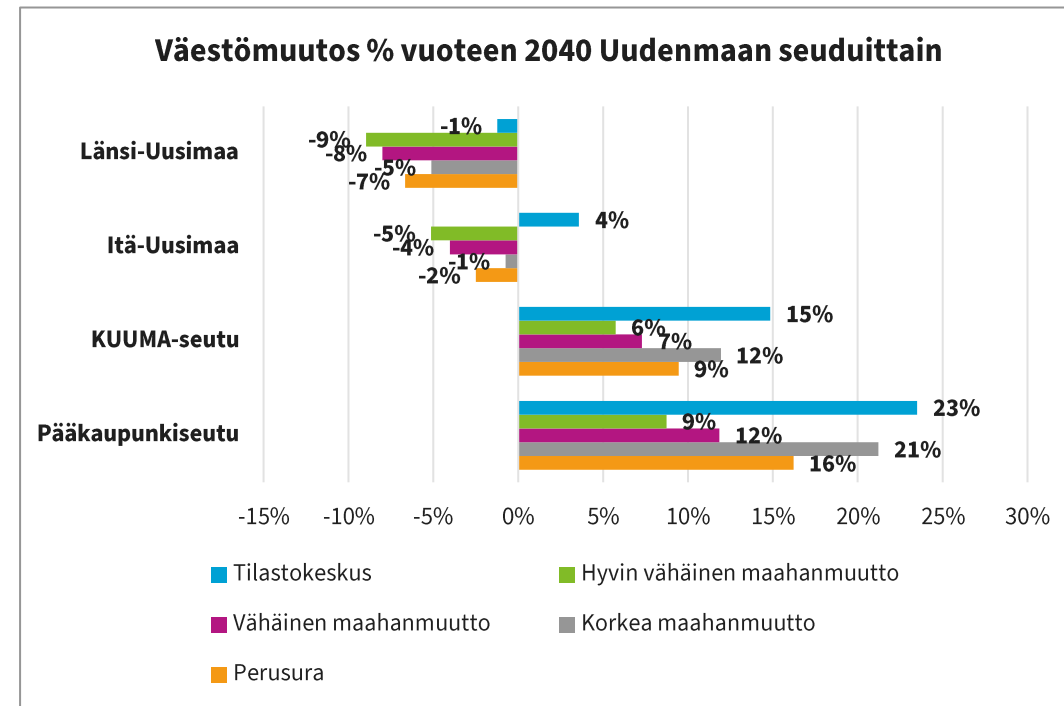
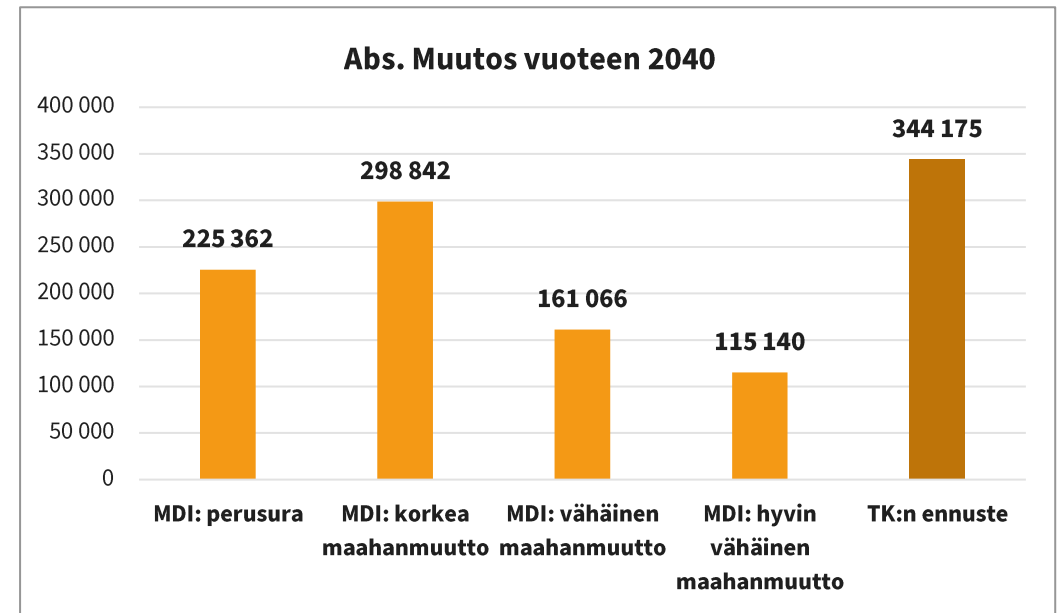
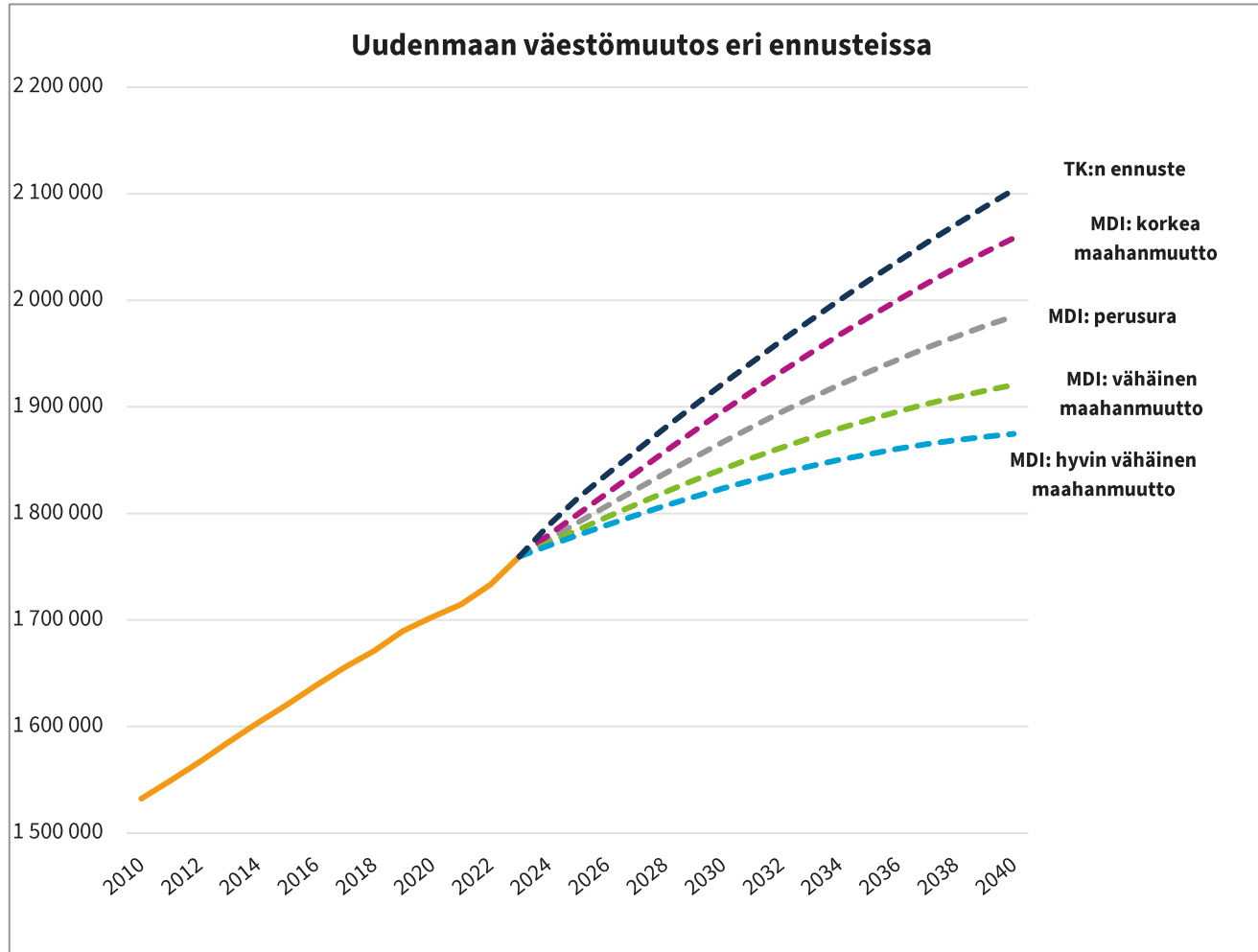
1. Väestökehitys (3/5)

- **Väestönkasvu keskittynyt voimakkaasti pääkaupunkiseudulle**
  - Pääkaupunkiseudulla 70 % ja Helsingin seudulla 90 % maakunnan väestöstä
- **Itä- ja Länsi-Uudellamaalla väestökehitys kääntynyt laskuun**
- **Pääkaupunkiseudulla haasteena kasvun hallinta, reuna-alueilla elinvoiman säilyttäminen**
- **Uudellamaalla väestön huoltosuhte pysynyt ja sen ennustetaan pysyvän kohtalaisen hyvänä**
  - Länsi- ja Itä-Uudellamaalla huoltosuhte on kohonnut selvästi koko maan keskiarvon yläpuolelle

1. Väestökehitys (4/5)

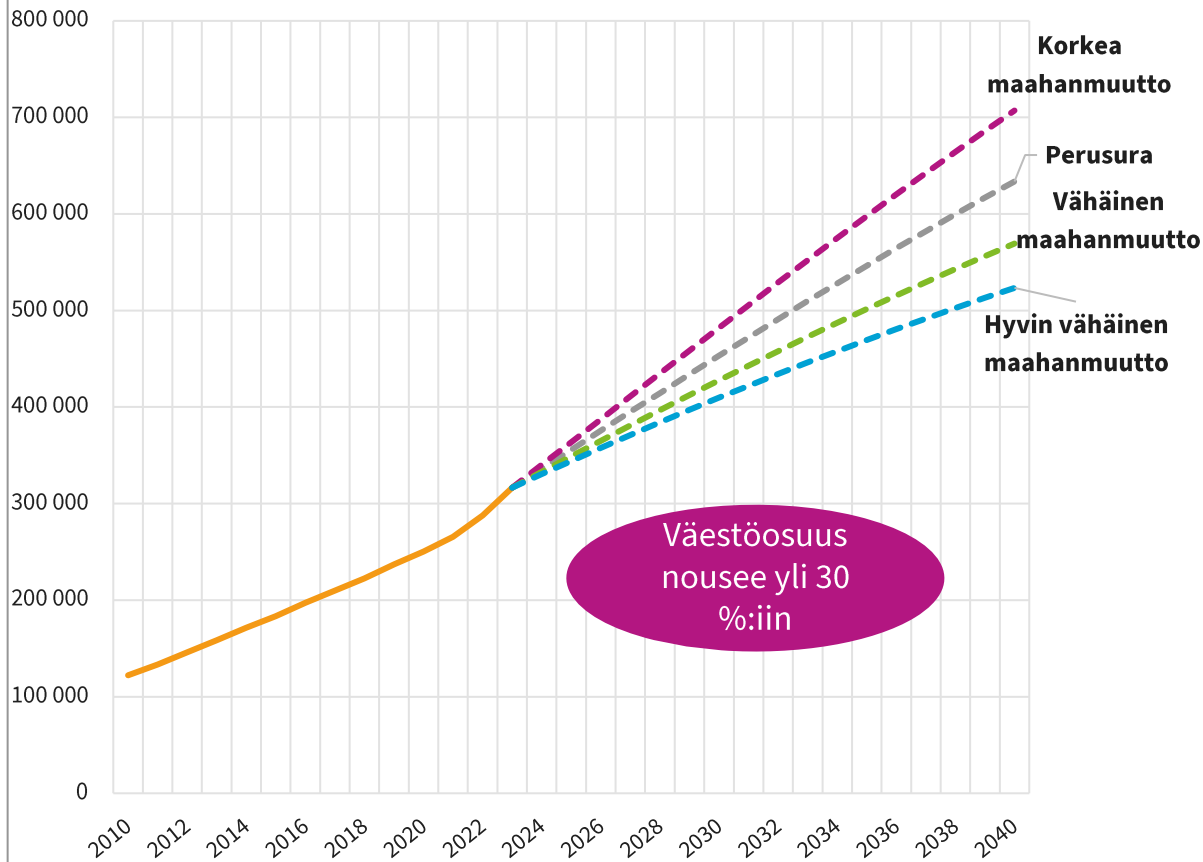
➤ Väestöennusteiden mukaan Uudenmaan kasvu jatkuu voimakkaana

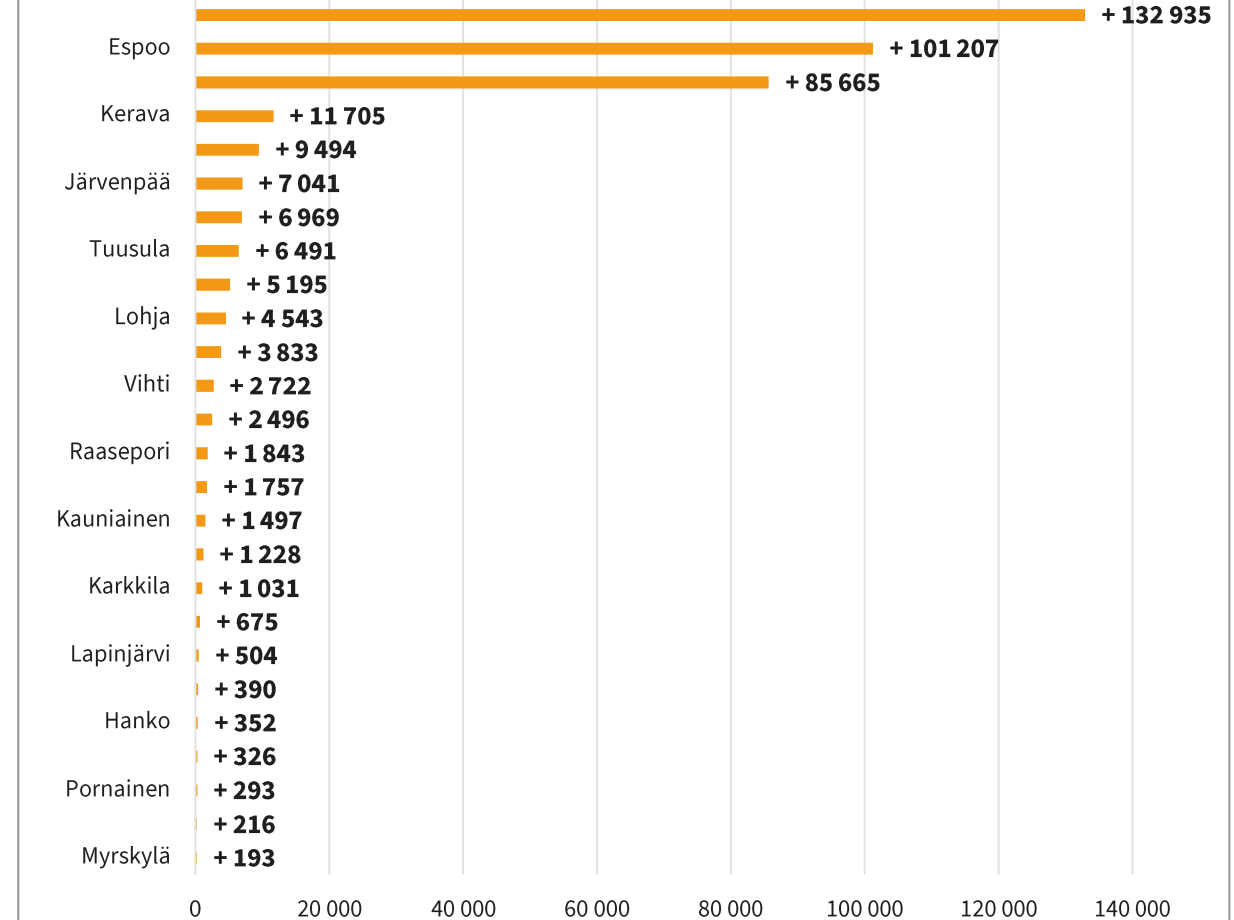
1. Väestökehitys (5/5)

➤ Myös vieraskielisen väestön kasvu voimakasta

Vieraskielisten väestöennuste, Lähde: MDI

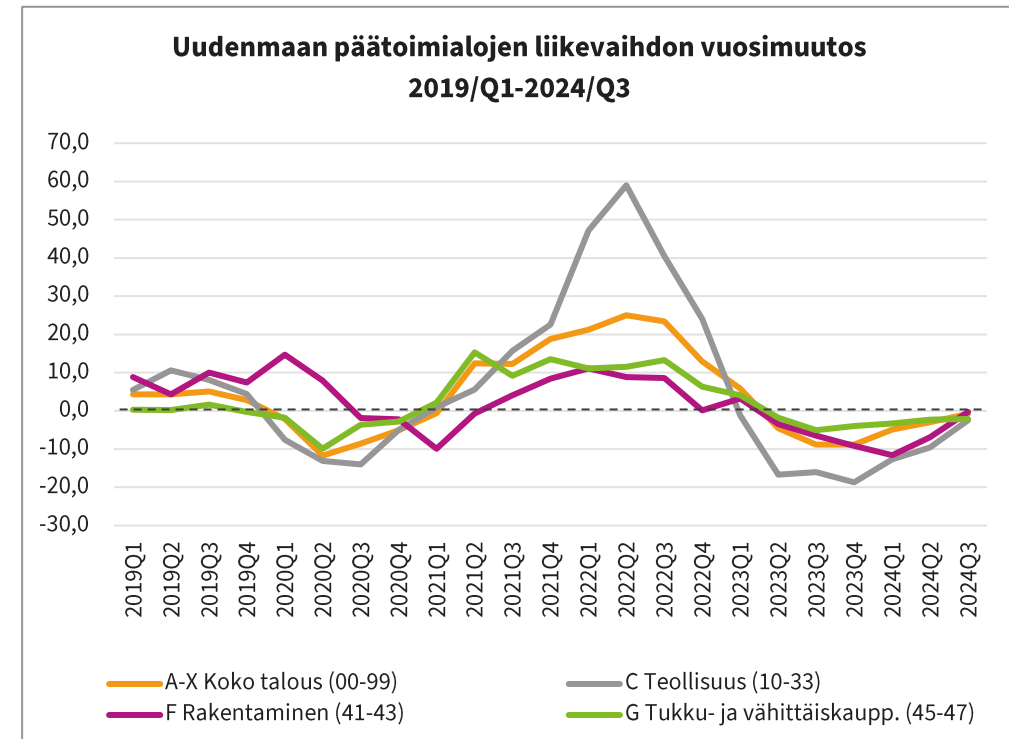
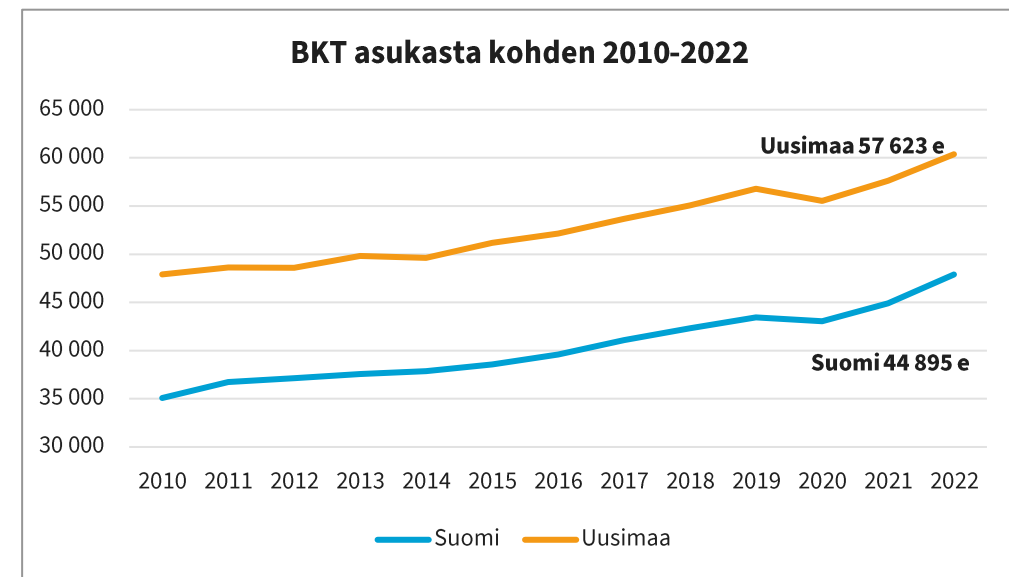

MDI: Korkean maahanmuuton skenaario

2. Kestävä elinvoima ja investoinnit (1/3)

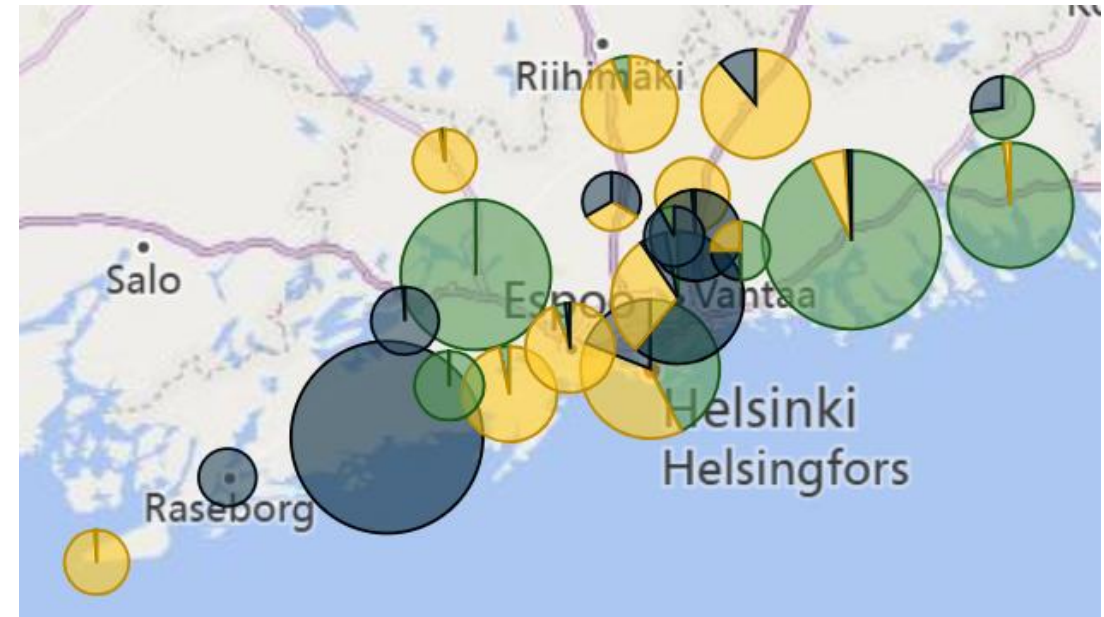
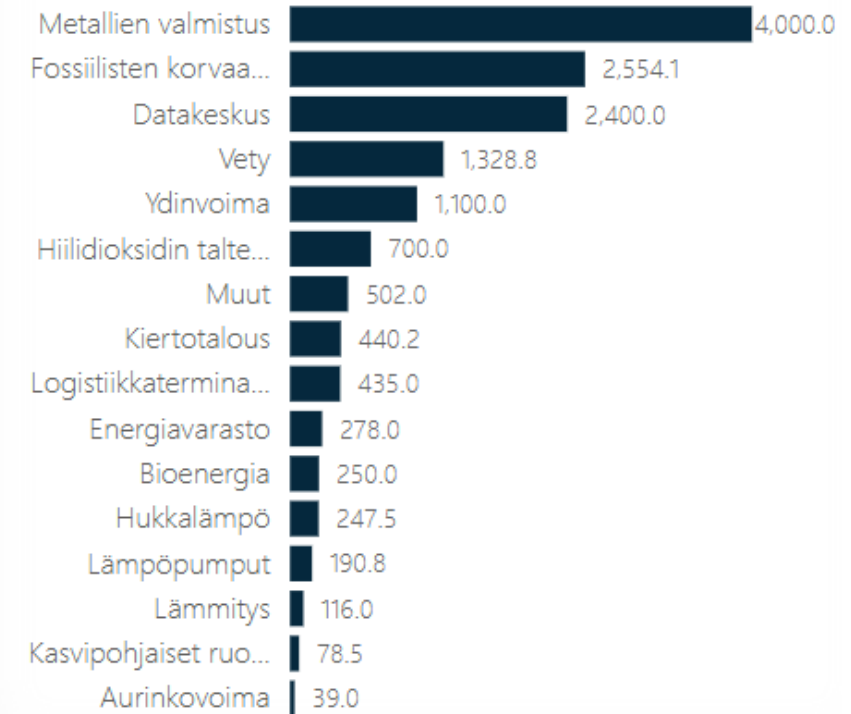
- **Uusimaa Suomen talouden veturi ja elinkeinoelämän keskittymä**
  - Vahvuuksia mm. kansainvälisyys, koulutustaso, osaaminen, monipuolinen elinkeinorakenne jne.
- **Koko Suomen tapaan myös Uudenmaan talouden ja elinkeinoelämän suhdannenäkymät heikentyneet viimeisen kahden vuoden aikana**
  - Yritysten suhdannetilanne pysynyt vaikeana myös vuoden 2024 aikana. Myös yritysten odotukset lähitulevaisuuden näkymistä vaisuja.
  - Selvästi suurin kasvun este heikko kysyntätilanne
  - Mm. konkurssien määrä voimakkaassa kasvussa
- **Uudenmaan talouden ja elinkeinoelämän kehitys määrittää koko Suomen näkymiä ja kehityskuvaa**

2. Kestävä elinvoima ja investoinnit (2/3)

- Heikon taloustilanteen myötä yritysten investointihalukkuus edelleen heikkoa
  - Varovaisia kasvuodotuksia kuluvalle vuodelle
- Suomeen kohdistuvista uusista ulkomaisissa investoinneissa ja yrityksistä keskimäärin puolet sijoittuu pääkaupunkiseudulle (BF)
- Uudenmaan vihreän siirtymän investointien kokonaisarvo 14,7 mrd euroa (*investointipäätös tai –suunnitelma*)
  - Etenkin pk-seudun ulkopuolella vihreät investoinnit nähdään suurena mahdollisuutena alueen elinvoimalle – samalla ei toteutuessaan suurena uhkana
- Kiertotalouteen liittyvillä ratkaisuilla suuri merkitys sekä ilmastotyön että elinkeinojen näkökulmasta
  - Mm. puolet Suomen materiaalivirroista syntyy Uudellamaalla, kiertotalouteen kytkeytyvien yritysten liikevaihto yli 4 mrd e, työllistää 15 000 hlö jne.

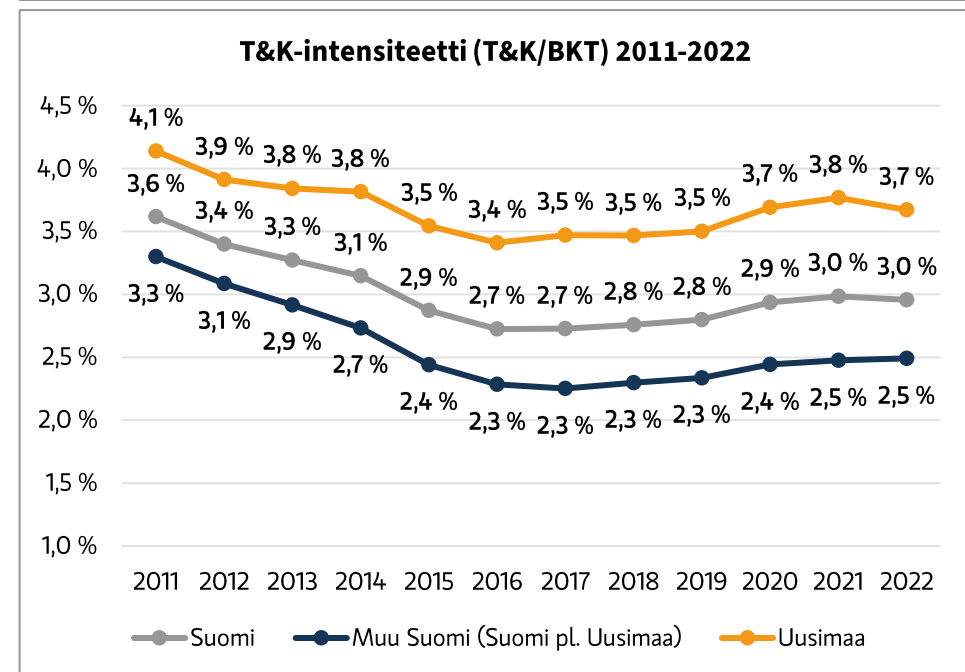
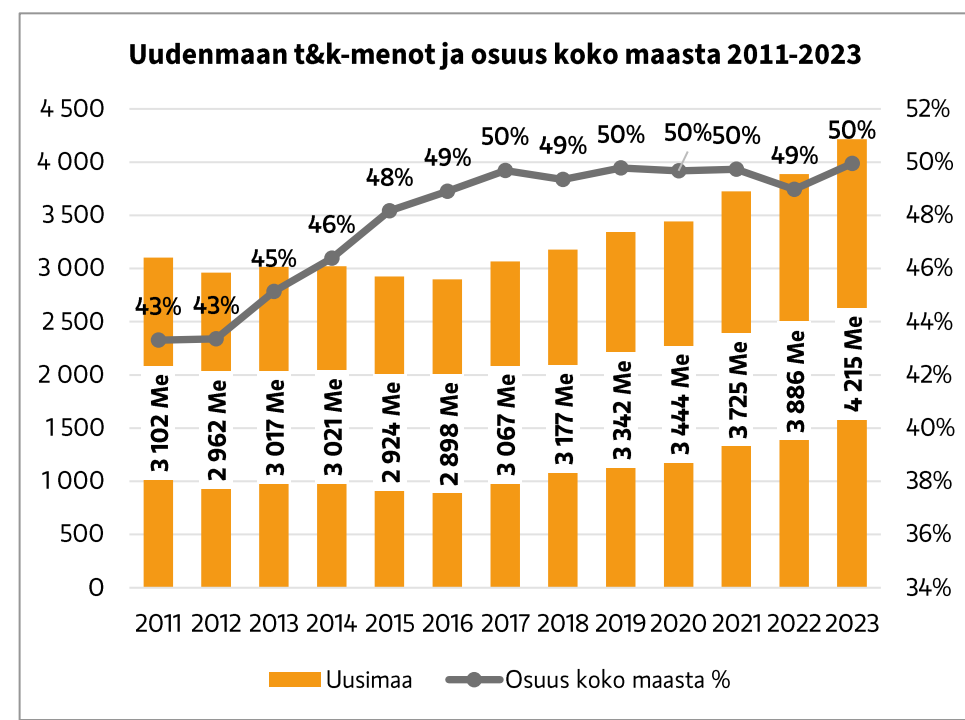
Vihreän siirtymän investoinnit teemoittain

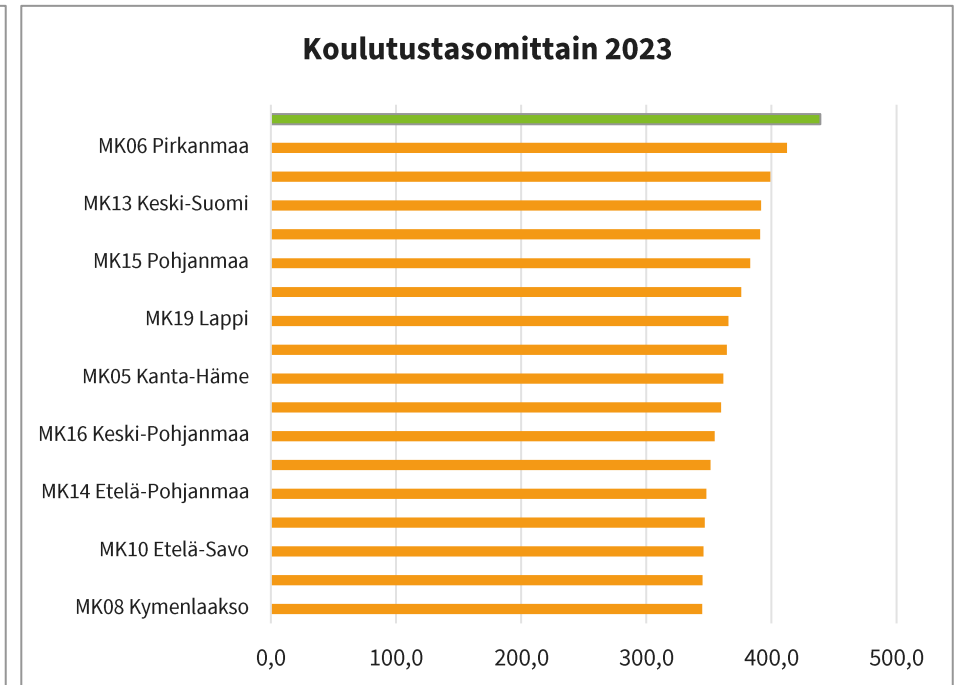
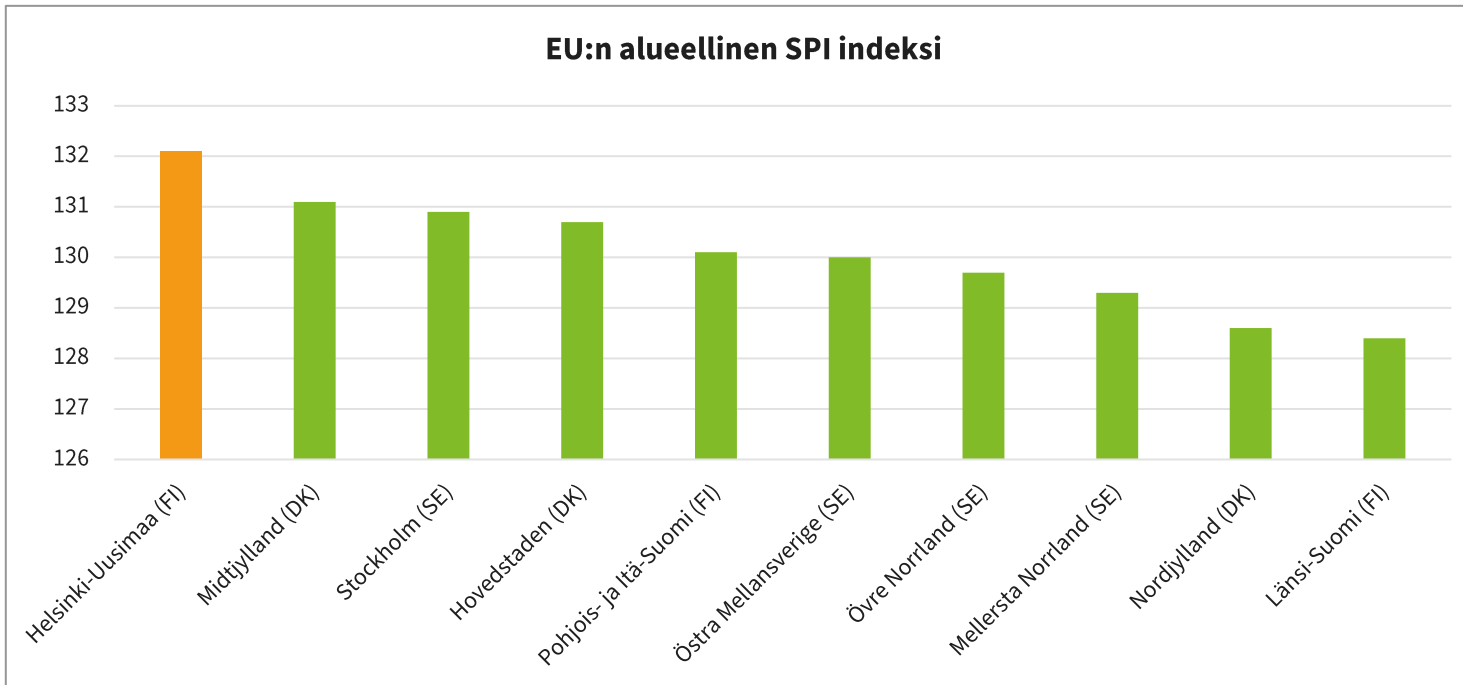
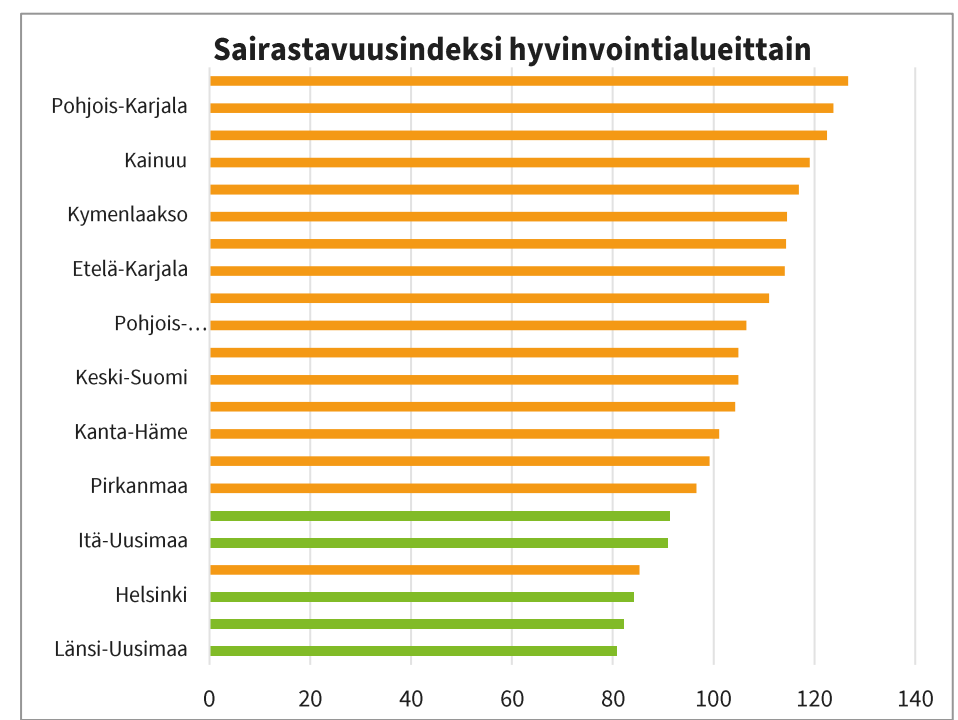
2. Kestävä elinvoima ja investoinnit (3/3)

- **Uusimaa Suomen TKI-toiminnan keskittymä**
  - Vuonna 2023 t&k-menot 4,1 mrd euroa -> kasvua 329 Me
  - Reaalisesti menot ainoastaan 4 % vuoden 2011 tason yläpuolella
- **Uudellamaalla tehtävillä toimenpiteillä on suuri merkitys hallituksen 4 %:n t&k-tavoitteen saavuttamisen näkökulmasta**
  - Suomen t&k-menoista puolet kohdistuu maakuntaan
  - Uudenmaan t&k-intensiteetti tulee nostaa 5-6 prosenttiin
  - TKI-henkilöstön riittävyys yksi keskeinen kasvun pullonkaula
- **Kilpailun eurooppalaisen rahoituksen rooli korostuu yhä voimakkaammin TKI-saannossa**
  - Suomalaisten EU-hakemusten laatua on nostettava panostamalla systemaattisesti hankevalmistelun tukemiseen

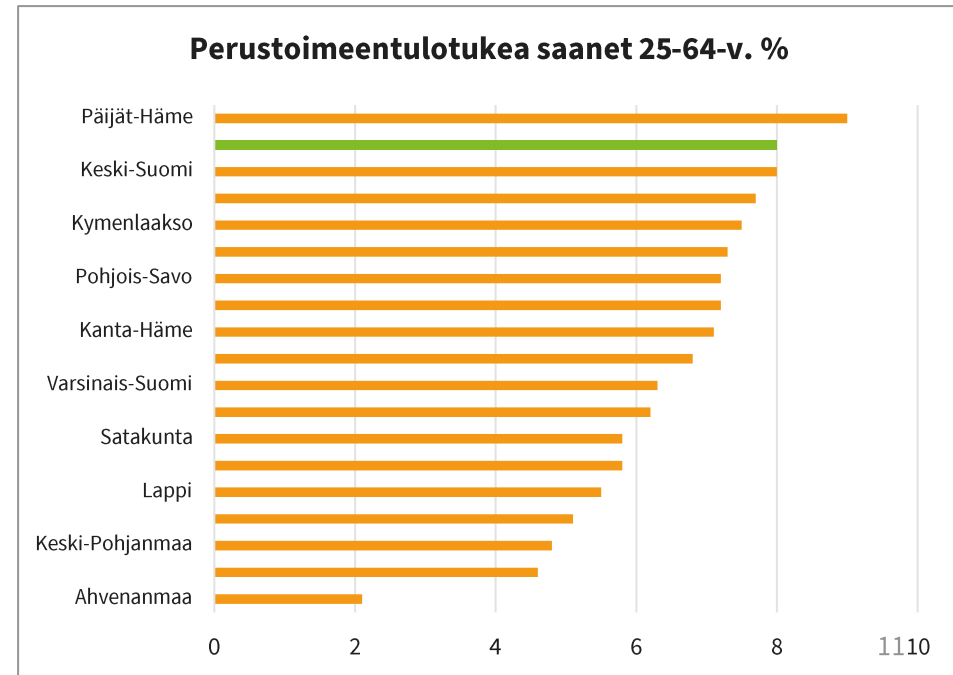
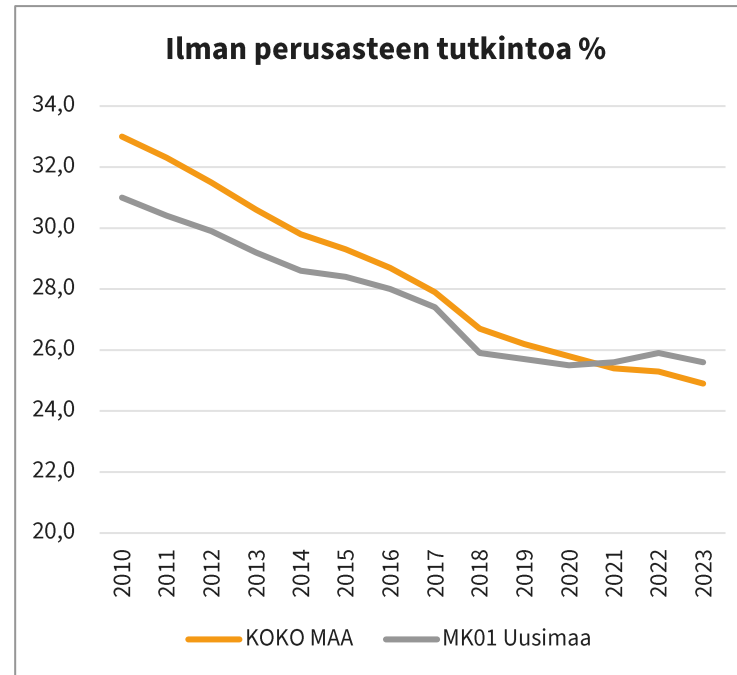
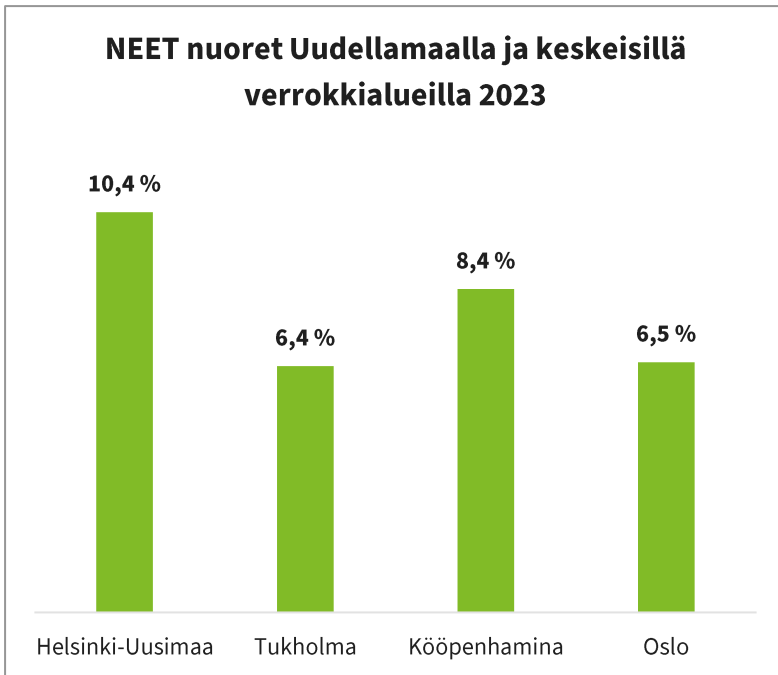
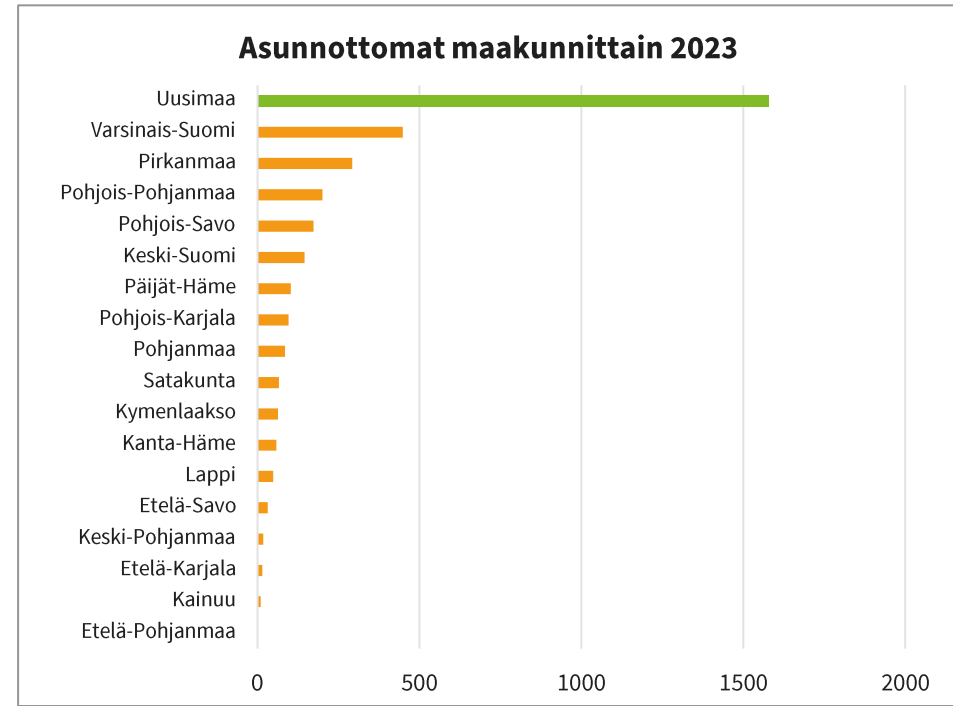
3. Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt (1/4)

- **Uudellamaalla väestö voi hyvin monien mittareiden valossa mm.**
  - Euroopan komission julkaiseman SPI-indeksin mukaan Uusimaa EU:n paras alue elämänlaadun ja sosiaalisen kehityksen saralla
  - Suomen tervein väestö
  - Väestö korkeasti koulutettua

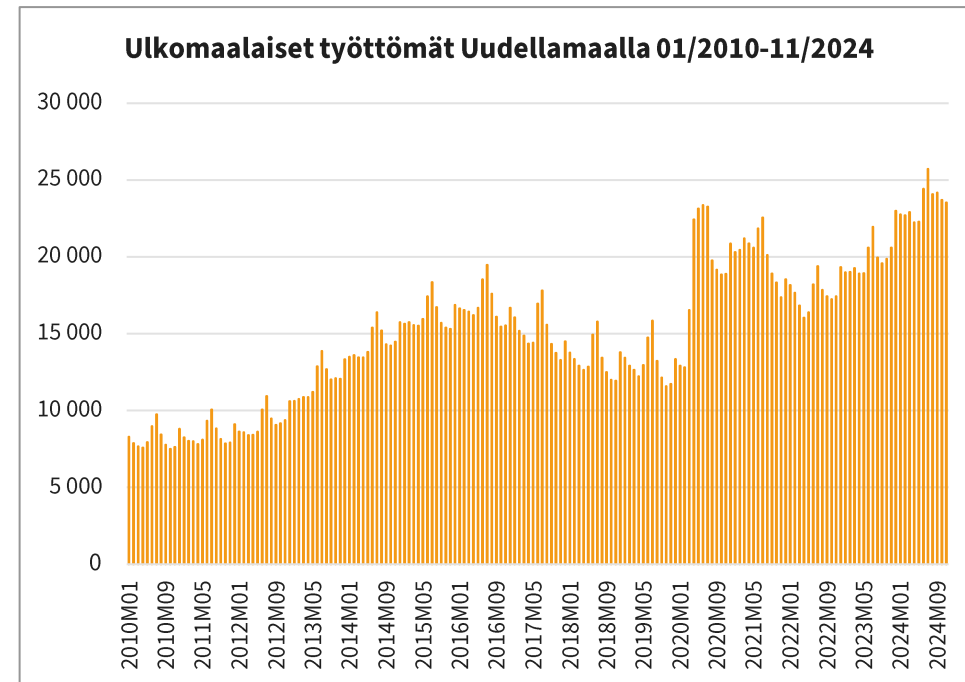
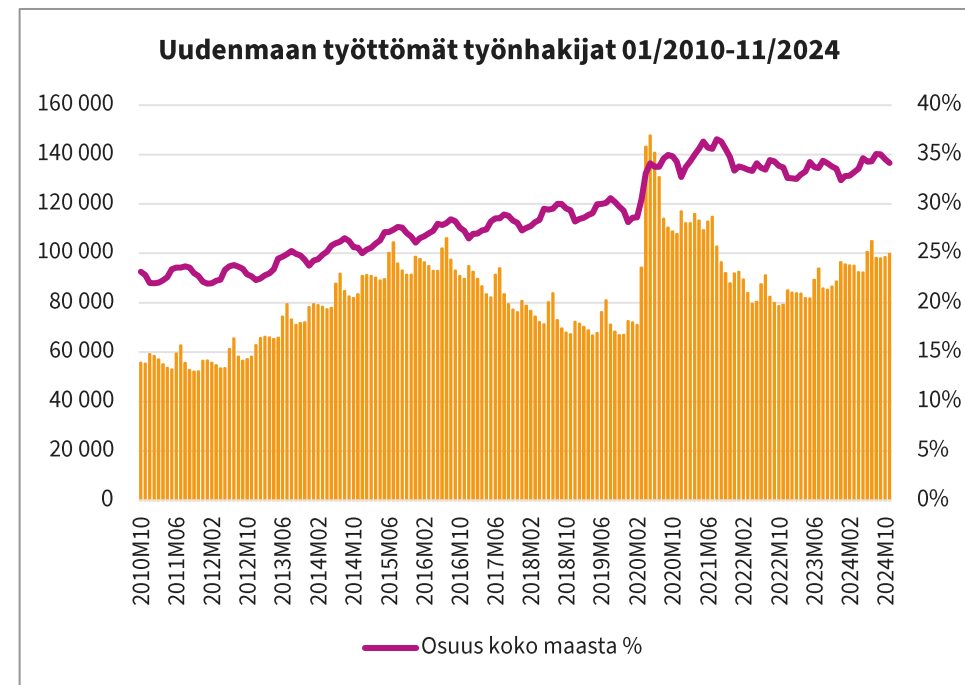
3. Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt (2/4)

- Erot kaupunkien välillä ja sisällä ihmisten hyvinvoinnissa kuitenkin suuria
- Koronakriisi kasvatti eroja hyvinvoivien ja heikommassa asemassa olevien välillä entisestään
  - Paljon tukea tarvitsevien ja sosiaalipalveluja käyttävien väestöryhmien tilanne erityisesti heikentynyt
  - Koronan vaikutukset ihmisten hyvinvointiin korostuvat selvästi eniten Uudellamaalla

3. Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt (3/4)

- **Heikkenevä taloussuhde näkynyt työttömyyden kasvuna**
  - Työttömiä 13 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin ja 49 % enemmän kuin ennen koronaa, ylivoimaisesti suurin lukema Suomen maakunnista.
  - Kaikista Suomen työttömistä 34 % Uudellamaalla, n. 10 vuotta aikaisemmin osuus 10 %-yksikköä alhaisempi
- **Vaikea työmarkkinatilanne korostuu etenkin ulkomaalaisten työttömien kohdalla**
  - Suomen ulkomaalaisista työttömistä 54 % Uudellamaalla
  - Työttömistä 24 % ulkomaalaisia
  - Ulkomaalaisia työttömiä 19 % edellisvuotta enemmän
- **Ulkomaalaisten työllisyystilanteen parantaminen keskeinen menestystekijä Uudellemaalle ja siten myös koko Suomelle**

3. Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt (4/4)

- **Uudellamaalla työttömyyden rakenne edelleen hankala**

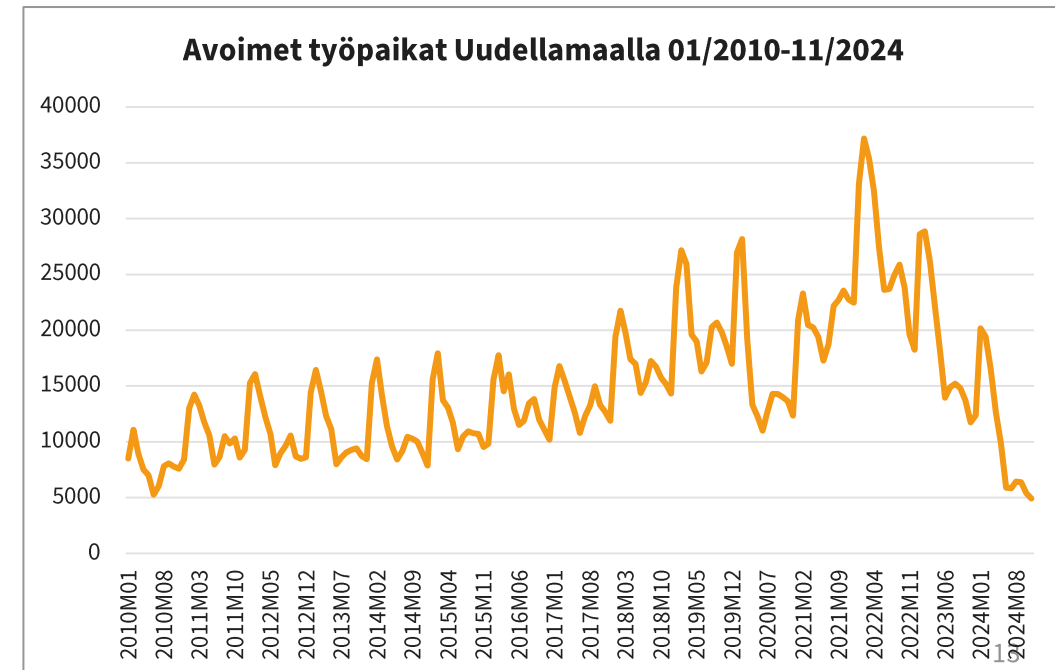
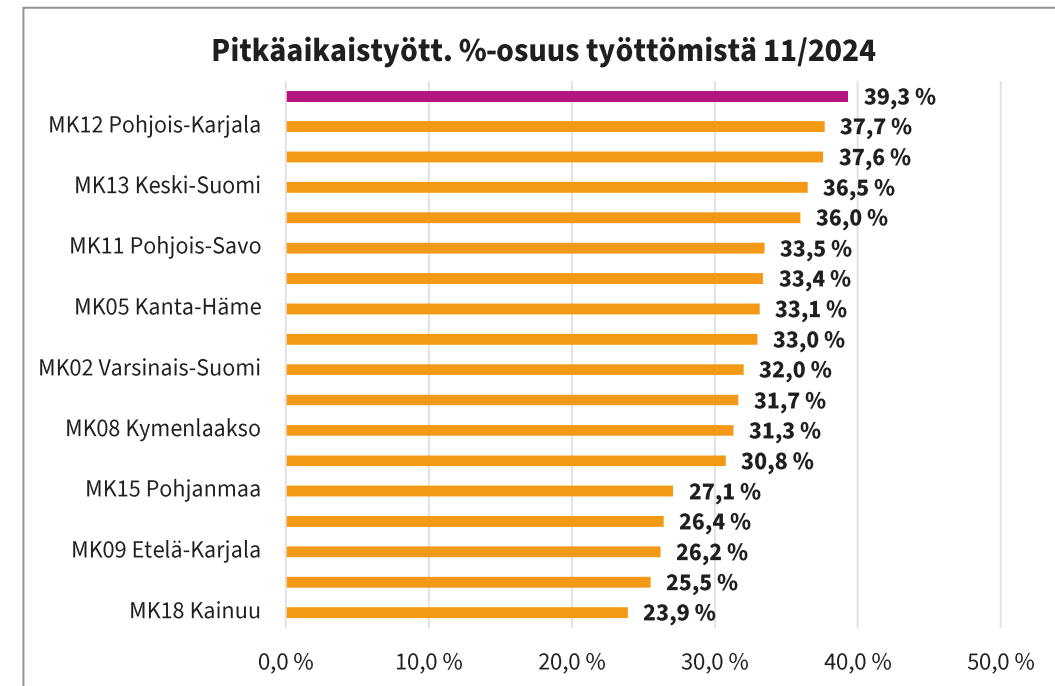
- Pitkäaikaistyöttömien osuus alueen kaikista työttömistä oli 39 prosenttia, kun muualla Suomessa osuus on 33 prosenttia.
- Koronaa edeltävään aikaan verrattaessa pitkäaikaistyöttömiä 68 % enemmän
- Kaikista Suomen pitkäaikaistyöttömistä 38 % Uudellamaalla

- **Taloussuhdanteen heikentyessä työvoiman kysyntä kääntynyt jyrkkään laskuun vuosien 2023-2024 aikana**

- Avoimia työpaikkoja ei ole ollut koskaan aikaisemmin yhtä vähän kuin marraskuussa 2024

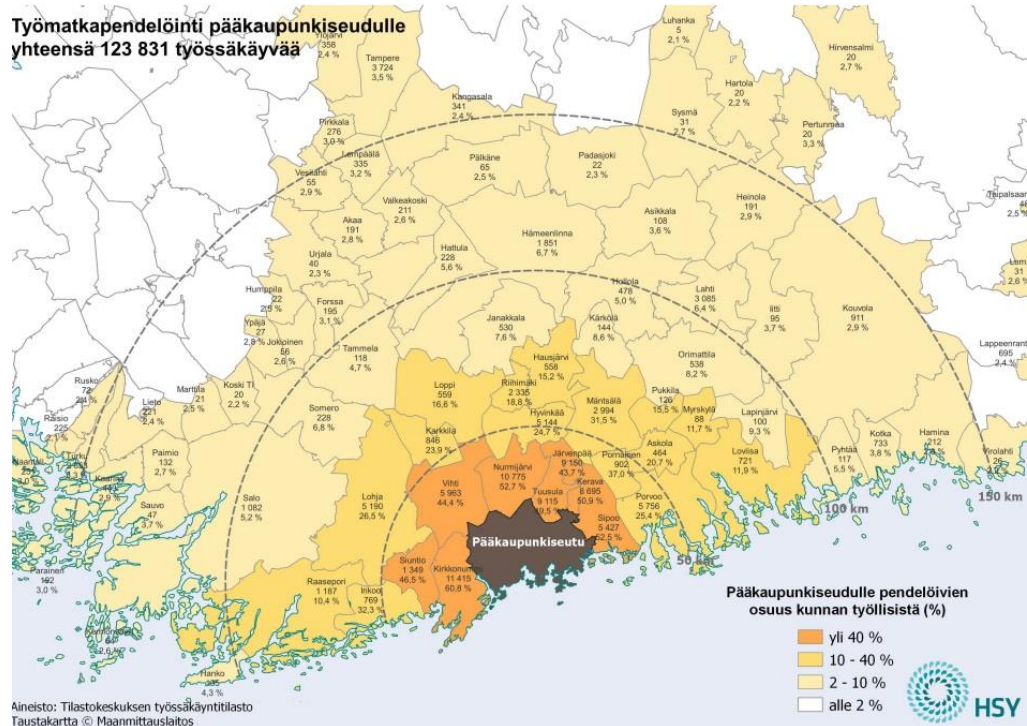
- **Lähitulevaisuuden työllisyysnäkymät heikot**

- Työttömien määrän ennustetaan jatkavan kasvuaan vuoden 2025 aikana (TEM)

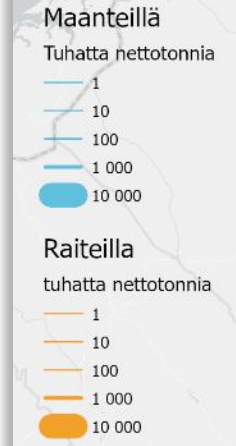

4. Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto (1/2)

- Uudenmaan haasteena ratkaista, miten mahdollistetaan väestön ja työpaikkojen kasvu siten, että se toteutuu mahdollisimman kestäväällä tavalla
  - Edellyttää mm. riittävästi kohtuuhintaisia asuntoja, kestäviä liikkumis- ja energiaratkaisuja, uusia elinkeinoja sekä luonnon ja rakennetun ympäristön vetovoimatekijöiden turvaamista.
  - Turvattava myös monimuotoiset ja riittävän laajat luontoalueet
- Uudenmaan toimivien yhteyksien merkitys korostuu koko Suomen kilpailukyvyyn ja huoltovarmuuden näkökulmasta
  - Erityisesti lentokenttäalueen (*matkustajamäärä -25 % vrt. aika ennen korona*) ja satamien toimivuudella ratkaiseva merkitys koko Suomen saavutettavuudelle

TAVARAKULJETUKSET
MAANTEILLA JA RAITEILLA
V. 2022

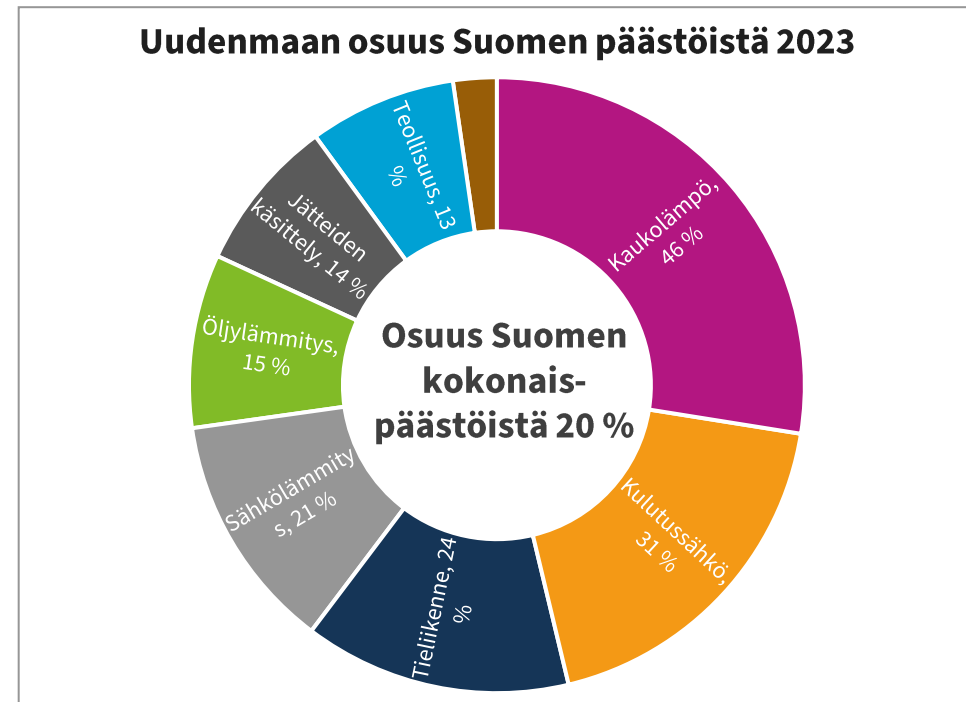
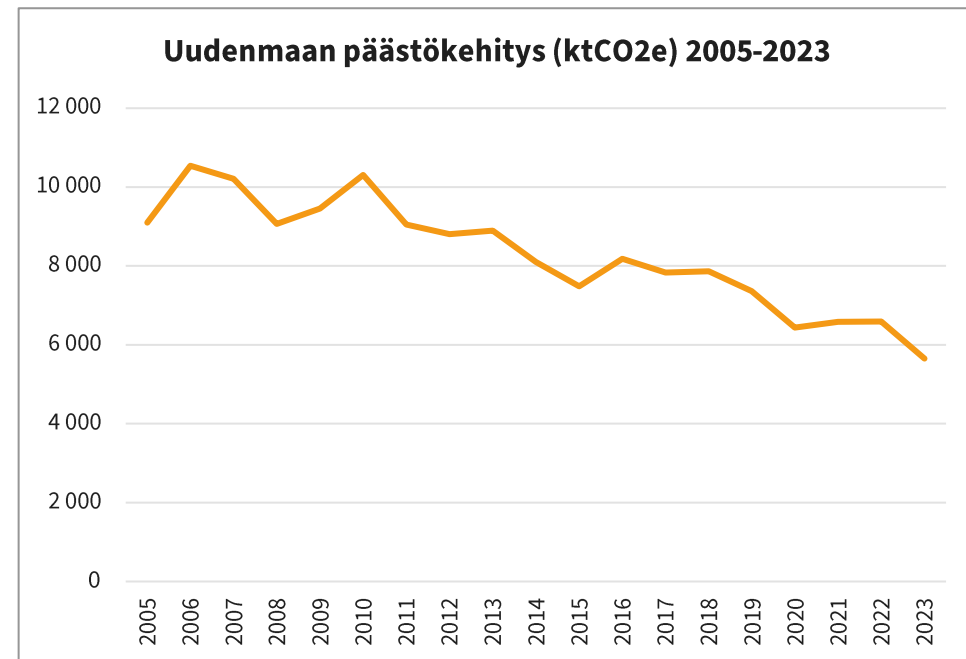
Lähde: Väylävirasto 2023

0 50 100 200 Km

National Land Survey of Finland, Esri, HERE, Garmin, FAO, NOAA, USGS

4. Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto (2/2)

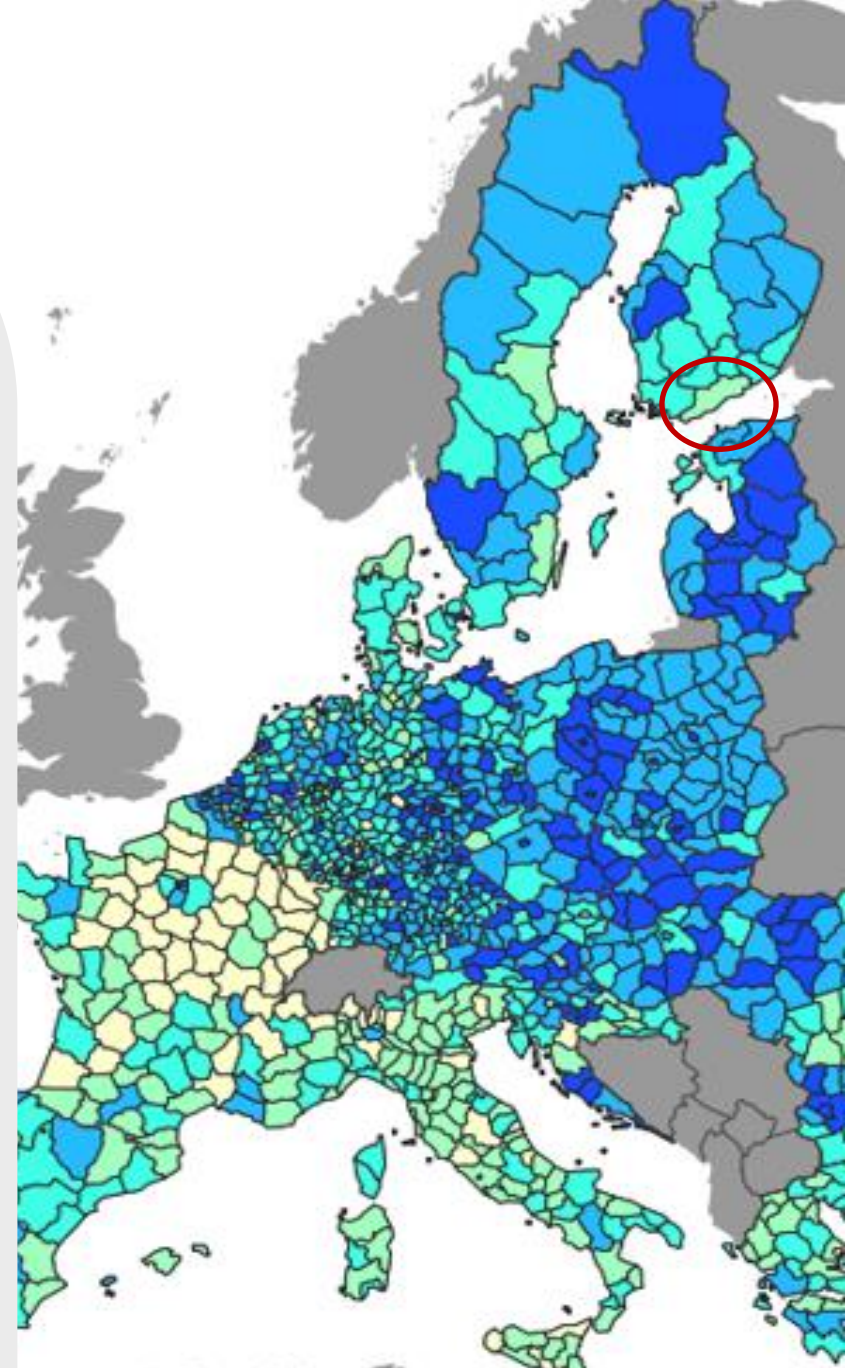
- Uudenmaan kokonaispäästöt vähentyneet vuodesta 2005 38 % ja asukaskohtaiset päästöt 49 %
  - Vuonna 2023 päästökehitys erityisen suotuisaa -> kokonaispäästöt -14 % ja asukaskohtaiset päästöt -16 %
  - Seurausta ennen kaikkea kaukolämmön päästöjen vähenemisestä (-25 %)
- Suurimmat päästölähteet tieliikenne (31 %) ja kaukolämpö (30 %)
  - Pääkaupunkiseudun fossiilisilla polttoaineilla tuotetun kaukolämmön päästöillä edelleen suuri merkitys
  - Energiayhtiöiden suunnittelemien investointien arvioidaan vievän kaukolämmön päästökehityksen voimakkaaseen laskuun vuosikymmenen loppua kohti
  - Liikenteen päästöjen vähentämisessä haettava uusia, entistä monipuolisempia ratkaisuja (edellisestä vuodesta päästöt vähenivät ainoastaan -3 %)
- Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä huomioitava yhä vahvemmin metsien hiilinielujen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
  - Myös Uudellamaalla metsäkato merkittävää
- Hillintätoimien lisäksi tarvitaan toimia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja haitallisten vaikutusten minimoimiseksi

Nostoja Uudenmaan tilannekuvasta

- 1. Kasvun kestävä hallinta** (väestönkasvu ml. muunkieliset)
  - Uudenmaan erityispiirteiden huomiointi aluekehittämisessä nykyistä vahvemmin
- 2. TKI**
  - Innovaatioympäristöjen kilpailukyvyn vahvistaminen kansainvälisille TKI-investoinneille ja osaajille, valtion ja maakuntien yhteistyön tiivistäminen
- 3. Kv-lentoliikenteen rinnalla Eurooppa-Tunneli**
  - Suomi vahvemmin osaksi Eurooppaa, koko Suomen kansainvälinen saavutettavuus Baltian kautta Eurooppaan
- 4. Vihreät investoinnit**
  - Riittävät resurssit, lainsäädännön tuki ja infrastruktuuri-investoinnit vastataksemme ilmastohaasteisiin

”

Kiitos!

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

